

Ammatillinen erityisopettajankoulutus

Opinto-opas

2022–2023

Sisällys

1 Ammatillinen erityisopetus uusiutuviissa toimintaympäristöissä.....	1
2 Opiskelu ammatillisessa erityisopettajankoulutuksessa	3
2.1 Osaamisperustainen opiskelu tutkivalla ja kehittäväällä työotteella.....	5
2.2 Henkilökohtainen kehityssuunnitelma (HEKS) ja opintojen ohjaus	5
2.3 Opintopiiritoiminta	6
2.4 Digitaaliset työskentely-ympäristöt ja IT-palvelut.....	6
2.5 Kirjasto ja opiskeluhyvinvointipalvelut.....	7
2.6 Yhteistyö työelämän, oppilaitosten ja ohjaavien opettajien kanssa	8
2.7 Arviointi.....	8
2.8 Aiemmin tai opintojen aikana muualla hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT).....	9
3 Opiskelun pelisäännöt.....	10
3.1 Verkkomateriaalimaksu	11
3.2 Valmistuminen	11
3.3 Todistus erityispedagogiikan perusopintojen suorittamisesta.....	12
4 Koulutuksen rakenne.....	12
5 Ammatillisen erityisopettajankoulutuksen toteutussuunnitelma	30

1 Ammatillinen erityisopetus uusiutuviissa toimintaympäristöissä

Ammatillisen erityisopetuksen kehittämistarpeet liittyvät koko koulutuspolitiikkaa ja koulutusta koskeviin muutoksiin sekä kansainväliseen kehitykseen. Euroopan erityisopetuksen kehittämiskeskus määritteli ”Osallistavan opettajan” profiilin (2012) muodostuvan neljästä alueesta, jotka ovat oppijoiden moninaisuuden arvostaminen, kaikkien oppijoiden tukeminen, yhteistyö muiden kanssa ja henkilökohtainen ammatillinen kehittyminen. Osallistavan opettajan profiili kuvaa hyvin inklusiivisen ammatillisen koulutuksen tämänhetkisiä haasteita, kuten oppivelvollisuuden laajenemista ja niistä nousevia kehittämistarpeita ammatilliselle erityisopetukselle. Ammatillisen erityisopettajan työ edellyttää oman ja muiden alojen yhteisten kysymysten ymmärtämistä ja kykyä tarkastella niitä kriittisesti sekä hankkia uutta tietoa.

Osallistava ammatillinen erityisopettaja toimii erilaisten ihmisten kanssa opiskelu- ja työyhteisössä sekä muissa ryhmissä ja verkostoissa. Hän huomioi yhteisöllisyyden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon sekä eettiset kestäväää tulevaisuutta edistävät näkökulmat. Hän arvioi yksittäisten henkilöiden ja ryhmien toimintaa sekä kartoittaa oman alansa tietoja ja käytäntöjä ja/tai vastaa muiden kehittymisestä. Kykyä vastata nopeasti yhteiskunnan muutoksiin tulee korostumaan.

Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen uudistuminen edellyttää opettajalta erilaisten oppimisympäristöjen hallintaa ja kehittämistä. Ammatillinen erityisopettaja kehittää luovia toteutuksia perustuen uusimpaan tutkimustoimintaan sekä soveltaa ja yhdistää eri alojen tietoja. Erikoistuneet ongelmaratkaisutaidot korostuvat tutkimus- ja innovaatiotoiminnassa.

Työelämälähtöinen ammatillinen koulutus ja työelämän nopeat muutokset vaikuttavat ammatillisen erityisopettajan työhön. Opiskelijan tarvitsema pedagoginen tuki ja yksilöllinen ohjaus pitää suunnitella myös työpaikoille. Aktiivinen toiminta työelämässä edellyttää opettajalta yrittäjämäistä asennoitumista. Erytistä tukea tarvitsevien nuorten ja aikuisten työllistyminen vaatii ammatilliselta erityisopetukselta uusia yksilöllisiä toimintatapoja ja laajoja yhteistyöverkostoja.

Jatkuvan oppimisen ja inklusiivisuuden periaatteen mukaisesti erityis- ja ammattipedagogista osaamista tarvitaan nykyisessä järjestelmässä ammatillisen koulutuksen lisäksi korkeakouluissa. Jatkuva oppiminen vaatii opettajalta vastuun ottamista ammattialan tietojen ja käytäntöjen kartuttamisesta. Ammatilliset erityisopettajat voivat toimia ammatillisten erityisoppilaitosten, ammatillisten oppilaitosten ja korkeakoulujen erityisopetus- ja asiantuntijatehtävissä. Ammattiin kouluttamisen lisäksi erityisopetuksessa painottuvat valmentavat koulutukset sekä opetukseen liittyvät kehittämis-, ohjaus- ja tukitehtävät.

Ammatillisen erityisopetuksen tavoitteena on kehittää työelämän tarvitsemaa ammatillista osaamista ja edistää sekä tukea oppimisvalmiuksiltaan erilaisten oppijoiden osaamisen kehittymistä ja työllistymistä. Tämän tavoitteen saavuttamisessa ammatillisella erityisopetuksella sekä opiskelijoiden hyvinvoinnin ja yhdenvertaisuuden edistämällä on oma tärkeä tehtävänsä. YK:n jäsenmaat sopivat vuonna 2015 kestävän kehityksen toimintaohjelmasta, Agenda 2030 ja sen tavoitteista, jotka ohjaavat kestävän kehityksen edistämistä vuosina 2016–2030 (Ulkoministeriö, n.d.). Suomi pyrkii kaikella toiminnallaan johdonmukaisesti tukemaan Agenda 2030:n toteutumista. Kaikissa oppilaitoksissa tulee tukea ja viedä konkreettiselle tasolle kestävän kehityksen periaatteita, jotka näkyvät eri tavoin toiminnassa. Ekologisen kestävyuden lisäksi tulee kiinnittää huomiota sosiaaliseen ja kulttuuriseen kestävyyteen, kuten eriarvoisuuden vähentämiseen niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin.

Lähteet:

Euroopan erityisopetuksen kehittämiskeskus. (2012). *Inklusiota edistävä opettajankoulutus - OSALLISTAVAN OPETTAJAN PROFILI*. https://www.european-agency.org/sites/default/files/te4i-profile-of-inclusive-teachers_Profile-of-Inclusive-Teachers-FI.pdf

Ulkoministeriö. (n.d.). *Agenda 2030 – kestävän kehityksen tavoitteet*. <https://um.fi/agenda-2030-kestavan-kehityksen-tavoitteet>

2 Opiskelu ammatillisessa erityisopettajankoulutuksessa

Ammatillisessa erityisopettajankoulutuksessa opiskelevat ovat jo suorittaneet ammatillisen opettajan pedagogisen koulutuksen sekä hankkineet kokemusta opettajan työstä.

Ammatillisen erityisopettajankoulutuksen lähtökohtana on oman opettajuuden ja oman osaamisen kehittäminen erityispedagogiikan näkökulmasta joko ammatillisessa koulutuksessa tai korkeakoulutuksessa. Koulutusohjelman laajuus on 60 opintopistettä.

Opetussuunnitelma jakaantuu moduuleihin, jotka ovat ammatillisen erityisopettajan toimijuusosaaminen, ammatillisen erityisopettajan pedagoginen osaaminen, ammatillisen erityisopettajan toimintaympäristöosaaminen, ammatillisen erityisopettajan kehittämisosaaminen ja opetusharjoittelu ammatillisessa erityisopetuksessa. Lisäksi opintoihin kuuluvat erityispedagogiikan perusopinnot Helsingin yliopiston tutkintovaatimusten mukaisesti. Jokainen moduuli rakentuu opintojaksoista. Ammatillisen erityisopettajankoulutuksen osaamiskuvio (kuvio 1) kuvaa, minkä moduulin osana kyseistä opintojaksoa opitaan ja arvioidaan. Kaikkien moduulien perustana on ammattipedagogiikka ja työelämälähtöisyys.

Kuvio 1. Moduulit ja opintojaksot

2.1 Osaamisperustainen opiskelu tutkivalla ja kehittäväällä työotteella

Ammatillisessa opettajakorkeakoulussa toteutettava erityisopettajien koulutus on oman työn ohella tapahtuvaa opiskelua (1600 tuntia). Opiskelu tapahtuu monimuotoisesti 13 kuukaudessa. Osaamisperustaisessa koulutuskulttuurissa opiskelija on oma-aloitteinen, itseohjautuva, rohkeasti osallistuva tiimin jäsen ja myös omaa henkilökohtaista opintopolkua kulkeva yksilö. Koulutuksessa yhdistyvät lähi- ja verkkotapaamiset, joissa osaamista hankitaan, syvennetään, osoitetaan, arvioidaan sekä jaetaan yhteisöllisesti. Osaamisperustaisuudessa korostuvat vertaisoppiminen, -arviointi ja yhteisöllisyys. Tutkivalla ja kehittäväällä työotteella kehitetään omaa erityispedagogista osaamista ja teoreettisesti hallittua opetustyötä. Keskeistä on tutkiva, analysoiva, kyselevä ja eri vaihtoehtoja ja näkökulmia tuottava toimintaympäristöihin ja -tilanteisiin kytkeytyvä oppiminen.

2.2 Henkilökohtainen kehityssuunnitelma (HEKS) ja opintojen ohjaus

Opintojen alussa opiskelija arvioi omaa osaamistaan suhteessa moduulien osaamistavoitteisiin sekä moduulien ja opintojaksojen arviointikriteereihin. Osaamisen arvioinnin perusteella opiskelija laatii henkilökohtaisen kehityssuunnitelman eli HEKS:n. Suunnitelmassa sovitetaan yhteen opiskelijan omat tavoitteet ja opetussuunnitelman tavoitteet. Jokaisen opiskelijan kanssa käydään henkilökohtainen keskustelu opintojen alussa. Henkilökohtaisessa kehityssuunnitelmassa määritellään omat tavoitteet osaamisen kehittymiselle, osaamisen hankkimiselle ja osaamisen osoittamiselle. Suunnitelmaa päivitetään säännöllisesti.

Opinto-ohjauksella autetaan opiskelijaa suunnittelemaan ja toteuttamaan henkilökohtaista ammatillista kehittymistä. Opintoja ohjaavat erityisopettajankoulutuksessa toimivat opettajakorkeakoulun vastuopettajat ja harjoitteluoppilaitosten ohjaavat opettajat. Henkilökohtainen ohjaus tarkoittaa keskusteluja opiskelijan henkilökohtaisista tavoitteista, valinnoista ja toiminnasta. Ohjaukseen kuuluu palautteen antaminen, opiskelijan kuunteleminen ja kysymysten esittäminen. Henkilökohtaista ohjausta on mahdollista saada sopimuksen mukaisesti.

2.3 Opintopiiritoiminta

Opintopiiri on opiskelijoista muodostuva pienryhmä, jonka tehtävänä on yhteistoiminnallisesti osallistua opintoihin liittyviin opintojaksoihin ja tehdä sovittuja ammatillista kehittymistä tukevia tehtäviä. Opintopiirien tehtävät ja merkitys korostuvat erityisesti etätyöskentelyssä. Opintopiirin jäsenet ovat vastuussa yhdessä sovittujen tavoitteiden saavuttamisesta sekä vertaisohjauksesta ja -auttamisesta. Yhteiseen opintopiirityöskentelyyn on hyvä sopia pelisäännöt, suunnitella työskentelyaikataulus ja vastuut.

2.4 Digitaaliset työskentely-ympäristöt ja IT-palvelut

Opinnoissa hyödynnetään erilaisia digitaalisia työskentely-ympäristöjä. Pääsääntöisesti käytetään Moodlea oppimisen tukena sekä opintojaksojen tarkempien ohjeiden, materiaalien ja tiedon jakamiseen. Osaamisen hankkimisessa ja jakamisessa hyödynnetään erilaisia digitaalisia oppimisympäristöjä ja sosiaalisen median kanavia. Opiskelija hyödyntää omaa oppimisympäristöään PLE (personal learning environment/yksilöllinen oppimisympäristö) sekä oppimisvälineitään BYOD (bring your own device/tuo omat laitteet). Niiden sujuva käyttö edistää oman alan tiedon haltuunottoa ja sitä kautta myös opintojen etenemistä.

HAMKin peruspalveluihin on hyvä tutustua heti opintojen alussa, sillä ne edistävät opintojen etenemistä. Peruspalvelut koostuvat useista taustajärjestelmistä sekä niiden integraatioista ja niitä ovat muun muassa:

- Käyttäjätunnus ja salasana
- Verkkolevyasemat
- Tulostaminen
- ServiceDesk
- BYOD-palvelut (oman laitteen käyttö)
- Langaton verkko
- HAMK App -mobiilisovellus

- Sähköposti ja kalenteri

Löydät kaikki IT-palvelut ja linkitykset niiden ohjeisiin helposti yhdestä paikasta www.hamk.fi/it-palvelut. Voit hakea palveluita hakusanalla, merkitä palveluita omiksi suosikeiksi, jolloin voit palata niihin seuraavalla kerralla tai selata automaattisesti päivittyvää haetuimpien palveluiden listaa.

ServiceDesk auttaa IT-palveluihin liittyvissä ongelmissa. ServiceDesk löytyy osoitteesta <https://servicedesk.hamk.fi>/puhelinnumerosta 03-6463000 ja palvelee arkisin kello 8.00–16.00.

2.5 Kirjasto ja opiskeluhyvinvointipalvelut

HAMKin kirjasto tarjoaa aineistoja opiskeluun sekä opastusta oppimateriaalin löytämiseen ja tiedonhakuun. HAMKin kirjasto palvelee kaikilla seitsemällä Hämeen ammattikorkeakoulun kampuksella sekä verkossa <https://www.hamk.fi/kirjasto-ja-tietopalvelut/>. HAMKin kirjaston asiakkaana on mahdollisuus liittyä Celian äänikirjapalveluun. Celian asiakkuuteen ovat oikeutettuja kaikki, joille painetun tekstin lukeminen on vamman, sairauden tai muun vastaavan syyn vuoksi hankalaa. Mikäli perinteisen painetun tekstin lukeminen on hankalaa, voi ottaa yhteyttä kirjastoon ja keskustella mahdollisuudesta liittyä Celian asiakkaaksi.

HAMKin opiskeluhyvinvointipalveluissa työskentelevät **opintopsykologi, erityisopettaja ja liikuntasuunnittelija**. Heidän tehtävänä on tukea ja edistää opiskelijoiden hyvinvointia sekä toteuttaa ja kehittää hyvinvointia lisäävää toimintaa koko oppilaitoksen tasolla.

Opintopsykologiin voi olla yhteydessä esimerkiksi opiskeluvaikeuksien, opiskeluun liittyvään stressiin, jaksamiseen tai motivaation ongelmiin liittyen. Erityisopettajaan voi olla yhteydessä esimerkiksi silloin, jos opiskeluissa on vaikeuksia, tarvitaan päätös yksilöllisten järjestelyiden tarpeesta tai on tarvetta selvittää mahdollisia oppimis- tai lukivaikeuksia. Erityisopettaja voi kartoittaa lukivaikeuksia lukiseulan ja yksilötestin avulla. HAMK pyrkii

tarjoamaan opiskelijoilleen mahdollisimman kattavat ja laadukkaat liikuntamahdollisuudet. Liikuntasuunnitteluun voi olla yhteydessä kaikissa liikuntaan liittyvissä asioissa.

Ammatillisen opettajakorkeakoulun opiskelijat eivät kuulu opiskeluterveydenhuollon (YTHS) piiriin. Jos opiskelija sairastuu, tulee hänen ottaa yhteyttä oman asuinalueensa terveystieteiden tai työpaikan työterveyteen. Lisätietoja opiskeluhuvinvointipalveluista löytyy nettisivuiltamme www.hamk.fi/aokk - Ammatillinen erityisopettajakoulutus - Opiskelu - Opiskeluhuvinvointipalvelut.

2.6 Yhteistyö työelämän, oppilaitosten ja ohjaavien opettajien kanssa

Ammatillisessa kehittämisessä keskeistä on oppilaitoksessa tapahtuva yhteistyö, jossa ovat osallisena oppilaitoksen johto, ohjaava opettaja, työelämän edustajat ja erityisopettajaopiskelija sekä erityisopettajaopiskelijan vastuuopettaja. Jokainen opiskelija hankkii opiskelunsa ajaksi oppilaitoksesta itselleen ohjaavan opettajan, jolla tulee olla suoritettuna ammatillinen erityisopettajakoulutus. Ohjaava opettaja tukee erityisopettajaksi kehittymisen prosessia erityisesti opetusharjoittelun ja kehittämistehtävän aikana. Ohjaava opettaja ohjaa opetusharjoittelua tavoitteiden asettamisessa, seuraa ja arvioi opetusta ja käy erityisopettajaopiskelijan kanssa opetusharjoitteluun ja kehittämistehtävään liittyvän arviointikeskustelun. Lisäksi ohjaava opettaja käy opiskelijan kanssa ohjauskeskusteluja henkilökohtaisen kehityssuunnitelman tavoitteista ja arvioi yhdessä opiskelijan kanssa tavoitteiden saavuttamista.

2.7 Arviointi

Arviointi perustuu osaamistavoitteisiin sekä arviointikriteereihin ja on luonteeltaan ohjaavaa, kehittävää ja tulevaisuuteen suuntaavaa. Arvioijina toimivat erityisopettajaopiskelija itse, toiset erityisopettajaopiskelijat sekä ohjaava opettaja ja vastuuopettaja. Erityisopettajaopiskelija osoittaa osaamisensa kehittymisen jokaisen moduulin jälkeen. Opintojaksoihin sisältyvä osaaminen arvioidaan asteikolla **hyväksytty-hylätty**.

Erityispedagogiikan perusopinnot suoritetaan Helsingin yliopiston tutkintovaatimusten mukaisesti ja ne arvioidaan **asteikolla 5–0**. Arviointi perustuu opintoihin kuuluvien oppimistehtävien ja esseiden tuottamiseen, tenttiin, tutkimusreferaattiin, opintoihin sisältyvien opintokäyntien toteuttamiseen ja niistä laadittujen raporttien tuottamiseen sekä verkkokeskusteluun osallistumiseen. Oppimistehtävien ja esseiden tulee olla annettuun aineistoon perustuvia, tieteellisen kirjoittamisen tuntomerkit täyttäviä ja omaan kokemusmaailmaan liitettyjä tieteellisiä kirjoituksia. Opintokäyntien arvioinnin perustana on opintokäyntien toteuttaminen sekä tieteellisen kirjoittamisen periaatteita noudattavat raportit, joissa teoriataustana on käytetty annettua kirjallisuutta. Verkkokeskustelun arviointi perustuu verkkokeskusteluun osallistumiseen, vuorovaikutuksen intensiteettiin ja laatuun sekä annetun kirjallisuuden käyttöön keskustelujen teoreettisena taustana.

2.8 Aiemmin tai opintojen aikana muualla hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT)

AHOT tarkoittaa aiemmin tai opintojen aikana muualla hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista. Osaamista opiskelija on voinut hankkia esimerkiksi erilaisissa koulutuksissa ja työssä. Ammatillisessa erityisopettajankoulutuksessa voi osaamisen tunnistamista hakea joko **opintojen hyväksilukemisen tai osaamisen näyttöjen** kautta. AHOT on siten yläkäsite opintojen hyväksilukemiselle ja osaamisen näyttöpohjaiseen arviointiin.

Opintojen hyväksilukemisella tarkoitetaan sitä, että muualla suoritetuilla opinnoilla korvataan erityisopettajankoulutuksen opintoja virallisiin dokumentteihin perustuen. Opintojen hyväksilukemisen edellytyksenä on, että aiemmat opinnot vastaavat tavoitteiltaan ja sisällöiltään ammatillisen erityisopettajankoulutusohjelman voimassa olevaa opetussuunnitelmaa ja opinnot on tehty viimeisen viiden vuoden sisällä. Hyväksilukua haetaan kirjallisesti sähköisellä eAHOT-lomakkeella.

Opinnoista voi hakea myös osaamisen näyttöjä. Tällä tarkoitetaan muulla tavoin aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista eli pääsääntöisesti työkokemuksen kautta kertyneen osaamisen tunnistamista. Osaamista ei voida arvioida pelkän työtodistuksen kautta, vaan arviointi tapahtuu laatujärjestelmän mukaisen

osaamisen tunnustamisprosessin kautta. **Osaamisen näyttöä suunnitellaan yhteistyössä ohjaavan opettajan ja vastuopettajan kanssa.**

Ennen erityisopettajaopintojen alkua suoritetuista, esimerkiksi erityispedagogiikan perusopinnoista, hyväksilukua haetaan opintojen alkuvaiheessa. Erityispedagogiikan osalta hyväksiluetaan alle kymmenen vuotta sitten suoritettut opinnot. Yli kymmenen vuotta vanhojen opintojen osalta tulee opiskelijan osoittaa osaamisensa erillisen tehtävän avulla. Opintojen aikana haettava hyväksiluku muualla suoritettavista opinnoista tulee myös hyväksyttää etukäteen.

3 Opiskelun pelisäännöt

Erityisopettajankoulutuksen osaamistavoitteiden saavuttaminen edellyttää sitoutumista opiskeluun. Opiskelua varten on laadittu yhteiset pelisäännöt, joita sekä opiskelijat että opettajat noudattavat. Sääntöjen noudattamatta jättäminen voi aiheuttaa opiskelijan opintojaksolta poistamisen. Tästä voi olla seurauksena opintojen viivästyminen ja jopa opintojen keskeytyminen.

- Opiskelija osallistuu aktiivisesti toteutussuunnitelman mukaiseen työskentelyyn. Poissaolo koulutustapaamisista on sallittu ainoastaan pakottavista syistä. Poissaoloista tulee ilmoittaa etukäteen vastuopettajalle. Poissaolo korvataan erikseen sovittavalla oppimistehtävällä. Kaikki korvaavat oppimistehtävät tulee palauttaa ennen moduulin päättymistä.
- **Opiskelijalla on velvollisuus lukea @student.hamk.fi-sähköpostia ja seurata Moodlea viikoittain.**
- Opiskelija sitoutuu vastaamaan opettajien lähettämiin henkilökohtaisiin viesteihin viimeistään viikon kuluessa, jos asia sitä edellyttää.
- Opiskelija sitoutuu opintojen aikana tutustumaan ja kokeilemaan erilaisia opetusta ja oppimista tukevia verkkoympäristöjä ja -työkaluja.
- Opettajat sitoutuvat ohjaamaan opiskelijoita oppimistehtävien työstämisessä moduulien opintojaksojen toteutusten mukaisesti.

- Opettajat ja opiskelijat sitoutuvat noudattamaan tietosuojaan, tietoturvaan sekä tekijänoikeuksiin liittyviä säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita.
- Plagiointi on kielletty. Plagioinnilla on seuraamuksensa HAMKin toimintaohjeiden mukaisesti.
- Opiskelutilanteissa edellytämme päihteettömyyttä (HAMK päihteettömyysohjelma).

3.1 Verkkomateriaalimaksu

Ammatillisen opettajakorkeakoulun koulutusohjelmien opinnot eivät sisällä lukukausimaksuja. Sen sijaan perimme verkkomateriaalimaksun, joka kattaa opiskelun aikana käytetyn materiaalin (digitaalinen, paperina painettu ja tulosteet) ja sen kehittämisen sekä digitaalisuuden tukea. Maksulla kehitetään ja ylläpidetään myös erityisesti verkkoalustoja ja -toimintoja. Kyseessä olevien palvelujen hinta on ammatillisen erityisopettajakoulutuksen opiskelijoille 110 euroa.

Verkkomateriaalimaksu tulee maksaa **31.10.2022** mennessä HAMKin verkkokaupan kautta <https://shop.hamk.fi/tuote-osasto/materiaalimaksut/?lang=fi>.

Mikäli oppilaitoksesi tai muu työnantajataho maksaa verkkomateriaalimaksusi, laskutustiedot tulee ilmoittaa eräpäivään mennessä opintotoimistoon: aokk-opintotoimisto@hamk.fi.

3.2 Valmistuminen

Opiskelija voi valmistua ryhmänsä ohjelman mukaisesti tai muuna valmistumispäivänä, jotka on ilmoitettu nettisivuillamme. Valmistumiseen liittyy todistuksen hakukäytäntö. Ennen valmistumisajankohtaa opiskelijan tulee täyttää sähköinen todistushakemus vähintään kolme viikkoa ennen valmistumispäivää erityisopettajakoulutuksen sivuilla www.hamk.fi/aokk - Ammatillinen erityisopettajakoulutus - Opiskelu - Valmistuminen.

Suomenkielisestä koulutuksesta opiskelija saa suomenkielisen todistuksen sekä siihen kuuluvan opintosuoritusotteen. Lisäksi kaikille valmistuville annetaan Certificate

Supplement, joka on kansainväliseen käyttöön tarkoitettu todistuksen englanninkielinen liite.

Todistus annetaan vain sähköisesti vuonna 2021 ja sen jälkeen aloittaneille opiskelijoille. Valmistuneen tulee itse ladata sähköinen todistus opiskelijan työpöytä Pakista (yläpalkki - dokumentit - tutkintotodistukset). Todistuksen saa ladattua 28 päivän ajan valmistumisesta. Sähköinen todistus on virallinen todistus, joka ei vaadi erillistä oikeaksi todistamista. Todistuksen voi toimittaa liitetiedostona viranomaisille tai työnantajalle. Sähköisestä todistuksesta voi tulostaa kopioita, mutta virallinen todistus on vain sähköisessä muodossa.

3.3 Todistus erityispedagogiikan perusopintojen suorittamisesta

Koulutuksesta valmistunut opiskelija, joka on tehnyt erityispedagogiikan perusopinnot osana ammatillista erityisopettajankoulutusta, saa halutessaan erillisen todistuksen erityispedagogiikan perusopintojen (25 opintopistettä) suorittamisesta. Todistus allekirjoitetaan Helsingin yliopistossa. Todistusmaksu on 50 euroa ja se maksetaan HAMK Shopissa ennen valmistumispäivää. Todistusta haetaan erityisopettajankoulutuksen todistushakemuksella ja todistus toimitetaan valmistuneelle jälkikäteen noin 1–2 kuukauden sisällä valmistumisesta.

4 Koulutuksen rakenne

Ammatillinen erityisopettajankoulutus jakaantuu seuraaviin opintoihin:

Opinnot	Laajuus (opintopiste)
Erityispedagogiikan perusopinnot	12
Erityispedagogiikan peruskurssi	3
Oppimisen haasteet	2
Syrjäytyminen ja mielenterveys	2
Tuen tarve	2
Kohti tutkivaa työtapaa	3

Opinnot	Laajuus (opintopiste)
Erityisopettajan ammattipedagoginen osaaminen	48
Ammatillisen erityisopettajan toimijuusosaaminen	8
Ammatillisen erityisopettajan toimijuus	4
Ammatillisen erityisopettajan ammattietiikka	4
Ammatillisen erityisopettajan pedagoginen osaaminen	15
Yksilöllisten osaamistarpeiden tunnistaminen	5
Opiskelijan erityinen tuki ja ohjaus	5
Opetus- ja ohjausmenetelmät erilaisissa oppimisympäristöissä	5
Ammatillisen erityisopettajan toimintaympäristöosaaminen	10
Työelämäyhteistyön vahvistaminen	5
Ammatillisen erityisopettajan monialaiset verkostot	5
Ammatillisen erityisopettajan kehittämisosaaminen	10
Oppilaitoksen pedagoginen ja toiminnallinen kehittäminen	5
Asiantuntijuus ja konsultatiivinen työote ammatillisen erityisopettajan työssä	5
Opetusharjoittelu ammatillisessa erityisopetuksessa	5
Opetusharjoittelu	5
Yhteensä	60

Erityispedagogiikan perusopinnot, 12 op

Erityisopettajaopiskelija tuntee erityispedagogiikan tieteenalana ja käytännön toimintana. Hän tuntee tieteenalan määrittelyn, sovellusalueet, alaan liittyvän lainsäädännön ja tieteenalan historiallisen kehityksen. Erityisopettajaopiskelija tutustuu käytännössä erityispedagogiseen tukeen ja tutkinnon perusteisiin. Lisäksi hän perehtyy erityispedagogiikan ja kuntoutuksen yhteiseen ainekseen, vammaisuuden käsitteeseen ja erityispedagogiikkaan tukitoimenpiteenä. Erityisopettajaopiskelija tutustuu inklusion mahdollisuuksiin ja syrjäytymisen ehkäisemiseen.

Opintojakso	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
Erityispedagogiikan peruskurssi 3 op	Ammatillinen erityisopettajaopiskelija osaa <ul style="list-style-type: none"> • käyttää erityispedagogiikan teoreettisia lähtökohtia ja ammatillisen koulutuksen lainsäädäntöä oman pedagogisen ajattelunsa ja työnsä lähtökohtina sekä perusteluina. • tunnistaa roolinsa erityiskasvatuksen kentässä ammattipedagogiikkaan liittyvän erityisen tuen asiantuntijana käytännön erityispedagogisten toimintatapojen kautta. 	Ammatillinen erityisopettajaopiskelija <ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää erityispedagogiikan osana käyttäytymistieteitä ja tietää erityispedagogiikan lähitieteet. • on tutustunut käytännön erityispedagogiikan toimintatapoihin. • hahmottaa erityiskasvatuksen historialliset vaiheet. • tuntee Suomen erityisopetusjärjestelmän kaikenikäisten oppijoiden osalta.

Opintojakso	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa huomioon toiminnassaan erityispedagogiikan ja sen lähitieteiden yhteiset alueet sekä niiden historialliset vaiheet. • erityispedagogiikan toiminta-alueiden keskeiset käsitteet ja toimintatavat: varhaiskasvatus, koulutus ja kuntoutus. • tunnistaa inklusiivisen koulutuksen periaatteet ja osaa ottaa ne huomioon toimintansa lähtökohtina. 	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee erityispedagogiikkaan liittyvän lainsäädännön pääpiirteet. • tuntee inklusiivisen ammatillisen koulutuksen erityisen tuen käytänteet, opetussuunnitelmat ja kuntoutuksen periaatteet erilaisissa ympäristöissä.
Oppimisen haasteet 2 op	Ammatillinen erityisopettajaopiskelija osaa <ul style="list-style-type: none"> • ottaa pedagogisessa toiminnassaan huomioon erilaiset oppimisvaikeudet ja kehityshäiriöiden kirjon. • tunnistaa erityiskasvatuksen prosesseja sekä käytäntöjä ja osaa ottaa ne huomioon suunnitellessaan ja 	Ammatillinen erityisopettajaopiskelija <ul style="list-style-type: none"> • tuntee oppimisvaikeuksien ja kehityshäiriöiden kirjon sekä niihin liittyviä pedagogisia tukitoimia. • tuntee kielellisen erityishäiriön, matematiikan oppimisvaikeudet, tarkkaavaisuusongelmat ja lukemisen vaikeudet pääpiirteittäin sekä niihin liittyviä pedagogisia tukitoimia.

Opintojakso	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
	<p>toteuttaessaan ammatillista erityisopetusta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> tuntee autismiin, kehitysvammaisuuteen tai kuuloon liittyvät oppimisvaikeudet sekä niihin liittyviä pedagogisia tukitoimia.
<p>Syrjäytyminen ja mielenterveys 2 op</p>	<p>Ammatillinen erityisopettajaopiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> tunnistaa syrjäytymisen taustalla olevia tekijöitä ja ottaa ne huomioon kasvatustyössään. tunnistaa syrjäytymiskehitykseen johtavan prosessin ja sen eri vaiheet ja tietää niihin liittyviä interventiomalleja. ottaa huomioon rikollisuuden, nuorisorikollisuuden ja erityispedagogiikan välisen yhteyden sekä niihin yleisesti liittyvät keskeiset käsitteet. 	<p>Ammatillinen erityisopettajaopiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> on perehtynyt lasten- ja nuorisopsykiatriaan ja hän ymmärtää keskeiset käsitteet ja diagnoosit sekä niihin liittyviä pedagogisia tukitoimia. on tutustunut kriminologian perusteisiin ja yhteiskuntatieteelliseen syrjäytymiskeskusteluun. ymmärtää, miten mielenterveyden ongelmat, koulukiusaaminen ja rikollisuus ovat osa syrjäytymiseksi kutsuttua ilmiötä.

Opintojakso	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
Tuen tarve 2 op	Ammatillinen erityisopettajaopiskelija osaa <ul style="list-style-type: none"> • toimia vertaistukena ja asiantuntijana kollegiaalisessa ryhmässä. • tunnistaa ja erottaa erilaisia interventioita ja toimintamalleja. • suunnata interventioita opiskelijan tarpeet huomioiden. 	Ammatillinen erityisopettajaopiskelija <ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää, miten sosiaalityö sekä toisen asteen koulutus voivat tukea tuen tarpeessa olevia opiskelijoita.
Kohti tutkivaa työtappaa 3 op	Ammatillinen erityisopettajaopiskelija osaa <ul style="list-style-type: none"> • käyttää erityispedagogiikan teoreettisia lähtökohtia ja ammatillisen erityisopetuksen tutkimuksia oman pedagogisen ajattelunsa ja työnsä lähtökohtina sekä perusteluina. • edistää koulutuksen, tutkimuksen ja työelämän kiinteää yhteistyötä. • hankkia ja käsitellä erityispedagogista uusinta tutkimustietoa sekä arvioida sitä kriittisesti. 	Ammatillinen erityisopettajaopiskelija <ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää tieteellisen tiedon merkityksen ja kasvatustieteellisen tutkimuksen tieteenfilosofisia perusteita. • ymmärtää tutkimuksellisuuden ja tieteellisen tutkimuksen perusteet oman työnsä kehittämisessä. • tuntee ja käyttää kasvatustieteellisen tutkimuksen peruskäsitteitä ammatillisen koulutuksen näkökulmaan sovellettuna.

Ammatillisen erityisopettajan toimijuusosaaminen, 8 op

Ammatillinen erityisopettajaopiskelija toimii työssään eettisten ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Hän on aloitteellinen oman ammatillisen kehityspolkinsa ja osaamisidentiteettinsä rakentajana ja osaa asettaa tavoitteita omalle ammatilliselle kehitymiselle. Hän osaa laatia ammatillisen erityisopettajankoulutuksen sisältöjen ja tavoitteiden mukaisen henkilökohtaisen kehityssuunnitelman. Hän osaa tehdä erilaisia työhönsä liittyviä luovia ratkaisuja ammattipedagogiseen tietoon ja kestävään kehitykseen perustuen sekä hallitsee ja johtaa omaa työtänsä tarkoituksenmukaisella tavalla.

Opintojakso	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
Ammatillisen erityisopettajan toimijuus 4 op	Ammatillinen erityisopettajaopiskelija osaa <ul style="list-style-type: none"> • asettaa tavoitteita omalle ammatilliselle erityisopettajuuden kehitymiselle. • kehittää omaa ammatillisen erityisopettajan osaamisidentiteettiä. • analysoida omaa toimintaansa ja ammatillista kasvuaan ammatillisena erityisopettajana. • suunnitella ja laatia oman henkilökohtaisen kehityssuunnitelman. 	Ammatillinen erityisopettajaopiskelija <ul style="list-style-type: none"> • käyttää erityispedagogiikan teoreettisia lähtökohtia oman työnsä kehittämiseen ammatillisena erityisopettajana. • hyödyntää omia vahvuuksiaan ammatillisen erityisopettajan osaamisidentiteetin vahvistamisessa. • toimii ja uudistaa omaa ammatillista erityisopettajuuttaan.

Opintojakso	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
	<ul style="list-style-type: none"> kehittää ja uudistaa omaa opetustaan, ohjaustaan ja asiantuntijuuttaan tavoitteellisesti. toimia tutkivalla ja kehittävällä otteella oppimisen ohjaamisessa, oppimisyhteisöissä ja toimintaympäristöissä. tuntee ja ottaa huomioon toiminnassaan kestävän kehityksen Agenda 2030 periaatteet huomioiden. 	<ul style="list-style-type: none"> toteuttaa, muokkaa ja reflektoi itse laatimaansa henkilökohtaista kehityssuunnitelmaansa. arvioi ja kehittää omaa osaamistaan ja asiantuntijuuttaan ammatillisena erityisopettajana. toimii tutkivalla ja kehittävällä työotteella ammatillisena erityisopettajana. toimii kestävän kehityksen Agenda 2030 periaatteiden mukaisesti.
Ammatillisen erityisopettajan ammattietiikka 4 op	Ammatillinen erityisopettajaopiskelija osaa <ul style="list-style-type: none"> luoda työlleen vahvan ammattieettisen perustan. kunnioittaa jokaista ihmistä sukupuolesta, sukupuolisesta suuntautuneisuudesta, ulkonäöstä, iästä, uskonnosta, vakaumuksesta, kielestä, terveydentilasta, vammaisuudesta, yhteiskunnallisesta asemasta, 	Ammatillinen erityisopettajaopiskelija <ul style="list-style-type: none"> noudattaa omassa työssään ammattieettisiä arvoja ja periaatteita ammatillisena erityisopettajana ja toimii niiden mukaisesti. ottaa huomioon oppijan ainutkertaisena ihmisenä. tekee eettisiä valintoja tilanteen edellyttämällä tavalla.

Opintojakso	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
	<p>alkuperästä, mielipiteistä, kyvyistä ja saavutuksista riippumatta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • edistää yhdenvertaisuutta, oikeudenmukaisuutta ja totuudellisuutta sekä tunnistaa oman sekä opiskelijan arvomaailman ja hyväksyy ihmisten erilaisuuden. 	

Ammatillisen erityisopettajan pedagoginen osaaminen, 15 op

Ammatillinen erityisopettajaopiskelija osaa tunnistaa opiskelijan yksilöllisiä vahvuuksia, osaamistarpeita ja erityisen tuen tarpeita henkilökohtaistamisprosessissa. Hän osaa tukea opiskelijoita yksilöllisesti ja tilanteen mukaisesti erilaisissa oppimis- ja toimintaympäristöissä.

Opintojakso	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
Yksilöllisten osaamistarpeiden tunnistaminen 5 op	<p>Ammatillinen erityisopettajaopiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa erilaisia kehitykseen ja oppimiseen liittyviä haasteita. 	<p>Ammatillinen erityisopettajaopiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarkastelee oppimiseen liittyviä haasteita monitasoisesti eri näkökulmista.

Opintojakso	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
	<ul style="list-style-type: none"> • havainnoida, tunnistaa ja arvioida opiskelijan yksilöllisiä vahvuuksia sekä mahdollisia tuen tarpeita. • kehittää ja/tai hyödyntää olemassa olevia arviointimenetelmiä, testejä ja asiantuntijoita opiskelijan tuen tarpeiden tunnistamiseen. • huomioida tutkinnon perusteet ja sen tavoitteet osaamisen yksilöllisen tunnistamisen yhteydessä. • suunnitella, laatia, toteuttaa ja arvioida opiskelijan henkilökohtaistamissuunnitelmaa yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. • noudattaa henkilökohtaistamisprosessille laadittua lainsäädäntöä. 	<ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa ja ottaa huomioon opiskelijoiden yksilöllisiä vahvuuksia ja tuen tarpeita. • tekee arvion opiskelijan yksilöllisistä tuen ja ohjauksen tarpeista, hyödyntäen erilaisia menetelmiä, asiantuntijoita ja käytettävissä olevaa tietoa. • tuntee tutkintokohtaiset osaamisen tavoitteet ja muodostaa näihin perustuen arvion tuen ja ohjauksen tarpeista. • arvioi opiskelijan osaamisen kehittymistä ja yksilöllisten tukitoimien toimivuutta muokaten henkilökohtaistamisen suunnitelmaa tarpeen mukaan. • noudattaa henkilökohtaistamissuunnitelman laatimisessa olemassa olevaa lainsäädäntöä.

Opintojakso	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
<p>Opiskelijan erityinen tuki ja ohjaus 5 op</p>	<p>Ammatillinen erityisopettajaopiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa opiskelijan erityisen tuen tarpeita. • tunnistaa eri tuen tasojen ja muotojen rajapintoja, kuten tuki ja ohjaus, erityinen tuki ja vaativa erityinen tuki. • suunnitella opiskelijan yksilöllisiin valmiuksiin perustuvat pedagogiset tuen ja ohjauksen, sekä tarpeen mukaiset opetus- ja opiskelujärjestelyt. • noudattaa erityisen tuen päätökseen liittyvää lainsäädäntöä. • seurata ja arvioida erityisen tuen toteutumista käytännössä. • konsultoida muuta henkilöstöä opiskelijan yksilöllisistä erityisen tuen tarpeista. • laatia opiskelijalle tarvittaessa yksilöllisen osaamisen arvioinnin. 	<p>Ammatillinen erityisopettajaopiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi ja tunnistaa opiskelijan erityisen tuen tarpeita monipuolisesti erilaisia menetelmiä käyttäen. • tukee ja ohjaa opiskelijoita yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. • laatii yhteistyössä opiskelijan yksilöllisiin tarpeisiin, valmiuksiin ja tavoitteisiin perustuvan pedagogisen suunnitelman henkilökohtaistamissuunnitelmaan. • noudattaa oppilaitokseen laatimaa ohjeistusta erityisen tuen päätösprosessissa. • seuraa, arvioi ja muokkaa tarpeen mukaan opiskelijalle laadittua erityisen tuen ja ohjauksen suunnitelmaa. • konsultoi ja varmistaa tiedonsiirron opiskelijan yksilöllisistä tuen ja ohjauksen tarpeista muulle henkilöstölle.

Opintojakso	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
<p>Opetus- ja ohjausmenetelmät erilaisissa oppimisympäristöissä 5 op</p>	<p>Ammatillinen erityisopettajaopiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • huomioida pedagogisessa suunnittelussa opiskelijan mahdolliset yksilölliset tuen ja ohjauksen tarpeet. • kehittää ja hyödyntää työssään erilaisia olemassa olevia pedagogisia malleja ja menetelmiä. • ottaa huomioon esteettömyyden ja saavutettavuuden pedagogista suunnitelmaa ja käsikirjoitusta laadittaessa. • valita ja muokata oppimisympäristöjä ja -menetelmiä yksilöllisten tarpeiden mukaan. 	<ul style="list-style-type: none"> • laatii tarpeen mukaan opiskelijalle yksilöllisen osaamisen arvioinnin. <p>Ammatillinen erityisopettajaopiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> • ottaa huomioon opiskelijan yksilölliset tarpeet, tavoitteet ja valmiudet pedagogisessa suunnittelussa. • suunnittelee, toteuttaa ja arvioi omaa pedagogista toimintaansa hyödyntäen tutkitusti hyväksi todettuja menetelmiä. • varmistaa opiskelijoille esteettömät ja saavutettavat oppimisympäristöt ja -materiaalit. • soveltaa monipuolisesti käytössä olevia opetusmenetelmiä ja -ympäristöjä kehittäen niitä opiskelijan henkilökohtaisten tarpeiden mukaisesti. • käyttää opetustyössään monipuolisesti tieto- ja viestintätekniikkaa.

Opintojakso	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
	<ul style="list-style-type: none"> hyödyntää monipuolisesti tieto- ja viestintätekniikkaa opetuksessa ja ohjauksessa. 	

Ammatillisen erityisopettajan toimintaympäristöosaaminen, 10 op

Ammatillinen erityisopettajaopiskelija osaa toimia monialaisissa verkostoissa ja tehdä yhteistyötä erilaisissa toimintaympäristöissä. Hän tuntee erityisopetusta määrittävät asiakirjat ja koulutuspoliittiset linjaukset. Hän tietää ammattialansa erilaiset työllistymisen mahdollisuudet ja osaa rakentaa yksilöllisiä urapolkuja.

Opintojakso	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
Työelämäyhteistyön vahvistaminen 5 op	Ammatillinen erityisopettajaopiskelija osaa <ul style="list-style-type: none"> ottaa huomioon ammatilliseen koulutukseen työelämälainsäädännön ja koulutusten tutkintojenperusteet. luoda työelämäyhteistyösuhteita, jotka mahdollistavat osaamisen hankkimisen joustavasti ja yksilöllisesti työelämässä. 	Ammatillinen erityisopettajaopiskelija <ul style="list-style-type: none"> noudattaa ja käyttää ammatillisen koulutuksen työelämälainsäädäntöä ja määräyksiä oman työnsä lähtökohtana. verkostoituu aktiivisesti työelämään ja suunnittelee, ohjaa sekä toteuttaa opiskelijan henkilökohtaisia tarpeita

Opintojakso	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
	<ul style="list-style-type: none"> • tukea ja ohjata opiskelijaa työllistymään sekä edistää työelämän moninaisuutta, yrittäjyyttä ja yrittäjämäistä toimintaa. 	<p>vastaavia opinpolkuja ja työpaikan ja opiskelijan kanssa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kannustaa, tukee ja ohjaa opiskelijoita työllistymään, yrittäjyyteen ja yrittäjämäiseen toimintaan.
<p>Ammatillisen erityisopettajan monialaiset verkostot 5 op</p>	<p>Ammatillinen erityisopettajaopiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuntea ja ottaa huomioon ammatilliseen koulutukseen vaikuttavat kansalliset ja kansainväliset linjaukset, ohjeistukset ja päämäärät. • luoda uusia ammatillisia yhteistyösuhteita ja toimia erilaisissa erityisopetuksen asiantuntijatehtävissä omassa oppilaitoksessa sekä oppilaitoksen ulkopuolisissa verkostoissa. • koota moniammatillisia työryhmiä opiskelijan yksilöllisen tarpeen mukaan. 	<p>Ammatillinen erityisopettajaopiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa ja käyttää ammatillisen koulutuksen lainsäädäntöä ja määräyksiä oman työnsä lähtökohtana. • toimii erityisopetuksen asiantuntijana erilaisissa ohjaus-, opetus- ja konsultointitehtävissä. • toimii monialaisen opiskeluhuoltoryhmän tai opiskelijoiden hyvinvointityöryhmän jäsenenä ja tuo oman erityisopetuksen asiantuntemuksensa opiskelijan tukemiseen. • huomioi erilaisten elämänmuutostilanteiden vaikutuksen opiskeluun ja osaa tarvittaessa

Opintojakso	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
	<ul style="list-style-type: none"> ohjata opiskelijaa yksilöllisten tarpeiden mukaisen palvelun asiakkaaksi. edistää turvallisen ja saavutettavan yhteisön rakentumista erilaisiin oppimisympäristöihin. 	<p>ohjata opiskelijoita kuntoutus-, sosiaali-, terveys- ja ammatinvalintapalveluihin.</p> <ul style="list-style-type: none"> toimii turvallisten oppimisympäristöjen ja yhteisöjen rakentajana.

Ammatillisen erityisopettajan kehittämisosaaminen, 10 op

Ammatillinen erityisopettajaopiskelija huomioi oppilaitoksensa kehittämistarpeet sekä pystyy toimimaan konsultatiivisella ja ammattipedagogisella työotteella.

Opintojakso	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
<p>Oppilaitoksen pedagoginen ja toiminnallinen kehittäminen 5 op</p>	<p>Ammatillinen erityisopettajaopiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> toimia oppilaitoksen strategisten linjausten mukaisesti sekä inklusiota ja yhteiskunnallista osallisuutta edistäen. tukea ja vahvistaa erityisen tuen resurssointia ja kohdentumista 	<p>Ammatillinen erityisopettajaopiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> toteuttaa ja kehittää koulutuksen järjestäjän strategisten sekä kansallisen ja kansainvälisen kehitystoiminnan linjauksia oman opetustyönsä lähtökohtana.

Opintojakso	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
	ammatillisten osaamistavoitteiden saavuttamiseksi. <ul style="list-style-type: none"> • kehittää ja uudistaa oppilaitoksen erityistä tukea. 	<ul style="list-style-type: none"> • tukee ammatillisten tutkintojen osaamisen saavuttamista. • tutkii ja kehittää oppilaitoksen erityisen tuen toteutusta.
Asiantuntijuus ja konsultatiivinen työote ammatillisen erityisopettajan työssä 5 op	Ammatillinen erityisopettajaopiskelija osaa <ul style="list-style-type: none"> • toimia erilaisissa moniammatillisissa ja -alaisissa asiantuntijayhteisöissä. • toimia konsultatiivisella työotteella. • arvioida ja kehittää omaa asiantuntijuuttaan tavoitteellisesti. • edistää erityisen tuen toteutumisen laatua ammatillisessa koulutuksessa. 	Ammatillinen erityisopettajaopiskelija <ul style="list-style-type: none"> • toimii erilaisissa moniammatillisissa ja -alaisissa asiantuntijayhteisöissä. • jakaa omaa erityisen tuen osaamistaan työyhteisössä ja erilaisissa verkostoissa. • ennakoi ja uudistaa oman opetusalan kehitysnäkymiä ja uudistamistarpeita. • tunnistaa ja toimii opiskelijoiden tuen tarpeeseen liittyvien asioiden edistäjänä, asiantuntijana ja puolestapuhujana oppilaitoksen kehittämisessä.

Opetusharjoittelu ammatillisessa erityisopetuksessa, 5 op

Ammatillinen erityisopettajaopiskelija osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida omaa opetustaan ammatillisen koulutuksen erilaisissa toimintaympäristöissä.

Opintojakso	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
Opetusharjoittelu 5 op	Ammatillinen erityisopettajaopiskelija osaa <ul style="list-style-type: none"> • toimia erityisopettajan ammattietiikan ja eettisten periaatteiden mukaisesti. • kokeilla, soveltaa ja arvioida erityispedagogisia toimintamalleja ottaen huomioon opiskelijan yksilölliset tavoitteet. • tuntea ja ottaa huomioon työssään ekologisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyuden. • tuntea erilaisia opetusmenetelmiä, tieto- ja viestintäteknikkaa ja monipuolisia oppimisympäristöjä. 	Ammatillinen erityisopettajaopiskelija <ul style="list-style-type: none"> • toimii erityisopettajan ammattietiikan ja eettisten periaatteiden mukaisesti. • suunnittelee ja toteuttaa opetuskokonaisuuden yksilöllisten tarpeiden näkökulmasta. • suunnittelee ja toteuttaa työtään ekologisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kehityksen huomioon ottaen. • hyödyntää opetuksessaan erilaisia menetelmiä, tieto- ja viestintäteknikkaa ja monipuolisia oppimisympäristöjä.

	<ul style="list-style-type: none">• arvioida opiskelijoiden osaamisen kehittymistä sekä tukea opiskelijoiden itsearviointitaitojen kehittymistä.• tuntee omat pedagogiset vahvuutensa sekä kehittymisen tarpeensa ammatillisena erityisopettajana.	<ul style="list-style-type: none">• laatii opiskelijalle yksilöllisen arvioinnin, joka tukee osaamisen kehittymistä ja itsearviointitaitojen kehittymistä.• reflektoi ja kehittää omaa toimintaansa ammatillisena erityisopettajana.
--	---	---

5 Ammatillisen erityisopettajankoulutuksen toteutussuunnitelma

Ammatillisen erityisopettajankoulutuksen opinnot alkavat 4.5.2022 ja päättyvät valmistumispäivään 2.6.2023. Koulutus toteutetaan pääsääntöisesti hybriditoteutuksena ja opinnot voi tehdä työn ohessa opiskellen. Opintoja rytmittävät koulutuspäivät, joita on keskimäärin kaksi päivää kuukaudessa. Hybriditoteutus tarkoittaa tässä yhteydessä sitä, että koulutuspäiviin voi osallistua verkon kautta tai koulutuksen toteutuspaikassa Hämeenlinnassa. Osa koulutuspäivistä toteutetaan vain lähiopetuksena tai aluetapaamisena. Koulutuspäivillä työskennellään ohjatusti ammatti- ja erityispedagogiikkaan ja erityisopetuksen toimintaympäristöön liittyvien teemojen parissa. Etäjaksoilla kehitetään omaa osaamista erityisopettajankoulutuksen tavoitteiden suuntaisesti osallistumalla aktiivisesti itsenäiseen sekä opintopiiri- ja verkostotyöskentelyyn. Koulutuspäivillä ja etäjaksoilla työskennellään moduuleihin kuuluvien opintojaksojen parissa.

Viikko	Toteutus	Opiskelu
Viikko 18	Hämeenlinna: Keskiviikko-Perjantai 4.-6.5.2022	<p>Opiskeluinfo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientoituminen ammatillisen erityisopettajan opintoihin • Koulutuksen opetus- ja toteutussuunnitelma • Opiskelun työkalut ja yhteistoiminnallinen oppiminen • Henkilökohtainen kehityssuunnitelma <p>Moduuli: Ammatillisen erityisopettajan toimijuusosaaminen 4.-5.5.2022</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ammatillisen erityisopettajan toimijuus 4 op • Ammatillisen erityisopettajan ammattietiikka 4 op

Viikko	Toteutus	Opiskelu
		<p>Moduuli: Opetusharjoittelu ammatillisessa erityisopetuksessa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ohjeita opetusharjoitteluun <p>Moduuli: Erityispedagogiikan perusopinnot</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johdantoluento erityispedagogiikan perusopintoihin 6.5.2022
Etäjakso		<p>Tehtävät etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opintojen henkilökohtainen kehityssuunnitelma (HEKS) • Erityisopettajan toimijuus ja osaamisidentiteetti • Ammatillisen erityisopettajan ammattietiikka, verkkokurssi ajalla 3.5.- 15.8.2022 <p>Erityispedagogiikan perusopinnot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erityispedagogiikan peruskurssin essee, palautuspäivä 25.9.2022 • Kolme vierailukäyntiä ja raportointi, raportin palautuspäivä 15.11.2022
Viikko 34	<p>Hämeenlinna/verkko: Tiistai-Keskiviikko 23.-24.8.2022</p>	<p>Moduuli: Ammatillisen erityisopettajan toimijuusosaaminen</p> <p>Opintojakson osaamisen jakaminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ammatillisen erityisopettajan toimijuus 4 op • Ammatillisen erityisopettajan ammattietiikka 4 op <p>Moduuli: Ammatillisen erityisopettajan pedagoginen osaaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yksilöllisten osaamistarpeiden tunnistaminen 5 op

Viikko	Toteutus	Opiskelu
Etäjakso		<p>Tehtävät etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yksilöllisten osaamistarpeiden tunnistaminen <p>Erityispedagogiikan perusopinnot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erityispedagogiikan peruskurssin essee, palautuspäivä 25.9.2022 • Kolme vierailukäyntiä ja raportointi, raportin palautuspäivä 15.11.2022
Viikko 37	<p>Hämeenlinna/verkko: Tiistai-Keskiviikko 13.-14.9.2022</p>	<p>Moduuli: Ammatillisen erityisopettajan pedagoginen osaaminen</p> <p>Opintojakson osaamisen jakaminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yksilöllisten osaamistarpeiden tunnistaminen 5 op <p>Opintojakso:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opiskelijan erityinen tuki ja ohjaus 5 op
Etäjakso		<p>Tehtävät etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opiskelijan erityinen tuki ja ohjaus <p>Erityispedagogiikan perusopinnot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kohti tutkivaa työtapaa -opintojakson orientaatioluento (video/verkkoluento)
Viikko 40	<p>Aluetapaaminen: Torstai 6.10.2022</p>	<p>Moduuli: Ammatillisen erityisopettajan pedagoginen osaaminen</p> <p>Opintojakson osaamisen jakaminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opiskelijan erityinen tuki ja ohjaus 5 op <p>Opintojakso:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opetus- ja ohjausmenetelmät erilaisissa oppimisympäristöissä 5 op

Viikko	Toteutus	Opiskelu
Etäjakso		<p>Tehtävät etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opetus- ja ohjausmenetelmät erilaisissa oppimisympäristöissä <p>Erityispedagogiikan perusopinnot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valmistautuminen Kohti tutkivaa työtapaa - tenttiin 30.11.2022 • Väitöskirjan valinta tutkimusreferaattia varten 30.11.2022 mennessä
Viikko 45	<p>Hämeenlinna: Tiistai-Keskiviikko 8.-9.11.2022</p>	<p>Moduuli: Ammatillisen erityisopettajan pedagoginen osaaminen</p> <p>Opintojakson osaamisen jakaminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opetus- ja ohjausmenetelmät erilaisissa oppimisympäristöissä 5 op
Etäjakso		<p>Tehtävät etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moduulin ammatillisen erityisopettajan pedagoginen osaaminen yhteenveto <p>Erityispedagogiikan perusopinnot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valmistautuminen Kohti tutkivaa työtapaa - tenttiin 30.11.2022 • Oppimisen haasteet essee, palautuspäivä 17.1.2023
Viikko 48	<p>Aluetapaaminen: Perjantai 2.12.2022</p>	<p>Moduuli: Ammatillisen erityisopettajan pedagoginen osaaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moduulin yhteenveto ja osaamisen yhteisöllinen jakaminen
Etäjakso		<p>Tehtävät etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kehittämistyön suunnitelma • Opetusharjoittelun suunnitelma

Viikko	Toteutus	Opiskelu
		Erityispedagogiikan perusopinnot: <ul style="list-style-type: none"> • Oppimisen haasteet essee, palautuspäivä 17.1.2023
Viikko 2	Hämeenlinna/verkko: Keskiviikko 11.1.2023	Moduuli: Ammatillisen erityisopettajan toimintaympäristöosaaminen Opintojakso: <ul style="list-style-type: none"> • Työelämäyhteistyön vahvistaminen 5 op
Etäjakso		Tehtävät etäjaksolle: <ul style="list-style-type: none"> • Työelämäyhteistyön vahvistaminen Erityispedagogiikan perusopinnot: <ul style="list-style-type: none"> • Syrjäytyminen ja mielenterveys essee, palautuspäivä 1.3.2023
Viikko 7	Hämeenlinna/verkko: Keskiviikko-Torstai 15.-16.2.2023	Moduuli: Ammatillisen erityisopettajan toimintaympäristöosaaminen Opintojakson osaamisen jakaminen: <ul style="list-style-type: none"> • Työelämäyhteistyön vahvistaminen 5 op Opintojakso: <ul style="list-style-type: none"> • Ammatillisen erityisopettajan monialaiset verkostot 5 op
Etäjakso		Tehtävät etäjaksolle: <ul style="list-style-type: none"> • Ammatillisen erityisopettajan monialaiset verkostot Erityispedagogiikan perusopinnot: <ul style="list-style-type: none"> • Syrjäytyminen ja mielenterveys essee, palautuspäivä 1.3.2023 • Tutkimusreferaatti, palautuspäivä 14.3.2023

Viikko	Toteutus	Opiskelu
Viikko 11	Hämeenlinna/verkko: Tiistai 14.3.2023	Moduuli: Ammatillisen erityisopettajan toimintaympäristöosaaminen Opintojakson osaamisen jakaminen: <ul style="list-style-type: none"> • Ammatillisen erityisopettajan monialaiset verkostot 5 op Moduuli: Ammatillisen erityisopettajan kehittämisosaaminen Opintojakso: <ul style="list-style-type: none"> • Oppilaitoksen pedagoginen ja toiminnallinen kehittäminen 5 op
Etäjakso		Tehtävät etäjaksolle: <ul style="list-style-type: none"> • Oppilaitoksen pedagoginen ja toiminnallinen kehittäminen Erytispedagogiikan perusopinnot: <ul style="list-style-type: none"> • Tutkimusreferaattiseminaari verkkoistuntona alustavasti 23.3.2023
Viikko 16	Hämeenlinna/verkko: Torstai 20.4.2023	Moduuli: Ammatillisen erityisopettajan kehittämisosaaminen Opintojakson osaamisen jakaminen: <ul style="list-style-type: none"> • Oppilaitoksen pedagoginen ja toiminnallinen kehittäminen 5 op Opintojakso: <ul style="list-style-type: none"> • Asiantuntijuus ja konsultatiivinen työote ammatillisen erityisopettajan työssä 5 op

Viikko	Toteutus	Opiskelu
Etäjakso		<p>Tehtävät etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> Asiantuntijuus ja konsultatiivinen työote ammatillisen erityisopettajan työssä <p>Erityispedagogiikan perusopinnot:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tuen tarve verkkokeskustelu, auki Moodlessa 12.4.- 2.5.2023
Viikko 18	<p>Hämeenlinna: Keskiviikko-Torstai 3.-4.5.2023</p>	<p>Moduuli: Ammatillisen erityisopettajan kehittämisosaaminen</p> <p>Opintojakson osaamisen jakaminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Asiantuntijuus ja konsultatiivinen työote ammatillisen erityisopettajan työssä 5 op <p>Moduuli: Ammatillisen erityisopettajan kehittämisosaamisen</p> <ul style="list-style-type: none"> Osaamisen yhteisöllisen jakamisen päivä
Etäjakso		<p>Tehtävä etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> Valmistumispalautekyselyyn vastaaminen Sähköisen todistushakemuksen täyttäminen 12.5.2023 mennessä
Viikko 22	<p>Perjantai 2.6.2023</p>	<p>Valmistumispäivä</p>

Verkossa pidettävän valmistumisjuhlan aloitusaika ilmoitetaan lähempänä ajankohtaa.